

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Správa daní

Damian Czudek

damian@czudek.cz,

damian.czudek@law.muni.cz

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Obsah přednášky

Zápatí prezentace

- Pojem správy daní, právní úprava, vztah DŘ k dalším předpisům,
- Předmět a základní zásady správy daní
- Subjekty správy daní
- Čas, Doručování, Dokumentace
- Řízení a další postupy
- Daňové řízení (nalézací řízení, placení daní, řízení o opravných prostředcích)

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Správa daní

Zápatí prezentace

Definice správy daní

- Jeden z dílů veřejné správy
- Obecně se tím rozumí správa veřejných záležitostí realizovaná jako projev výkonné moci ve státě
- Správa daní je účelový správní proces (*postup*) k zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady
- Pojem širší než daňové řízení
- Veškerá činnost (funkční pojetí) správce daně při péči o příslušnou daň, jež se děje v rámci právem regulovaných i neregulovaných procesních postupů
- Zvláštní díl veřejné správy - od ostatních částí VS ji odlišuje její předmět = daň

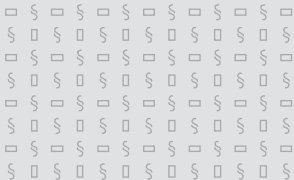
Pojetí správy daně

■ Organizační

- Soustava orgánů, které vykonávají správu daní (tzv. „správci daně“)
- Orgány veřejné moci, kterým zákon svěřil do kompetence správu daně

■ Funkční

- Rozdělení do etap procesu výkonu správy daně
- Registrace + vyměření + inkasní správa

Subsidiární použití předpisů o obecném správním řízení

- § 262 DŘ - „při správě daní se správní řád nepoužije“
- § 177 SŘ - „Základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až 8 se použijí při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje.“

■ **Zásadně nelze !**

Zásadní změna v českém daňovém procesu

- Nový zákon upravující správu daní
- Zákon č. 280/2009 Sb., Daňový řád
- Účinnost - 1. ledna 2011
- Nahradil dříve platný zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů

Úprava správy daní

- Daňový řád (zákon č. 280/2009 Sb.)
- Subsidiární povaha DŘ
- Speciální úprava - „daňové“ zákony
 - Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
 - Zákon č. 235/2004 Sb., o DPH
 - Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční
 - Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí
 - Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních
 - Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů
 - Zákonné opatření č. 340/2013 Sb. - daň z nabytí nemovitých věcí

Definice správy daní

- Správa daní je účelový správní proces (*postup*) k zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady
- §1 odst. 2 DŘ
- Cíl: zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady !!!

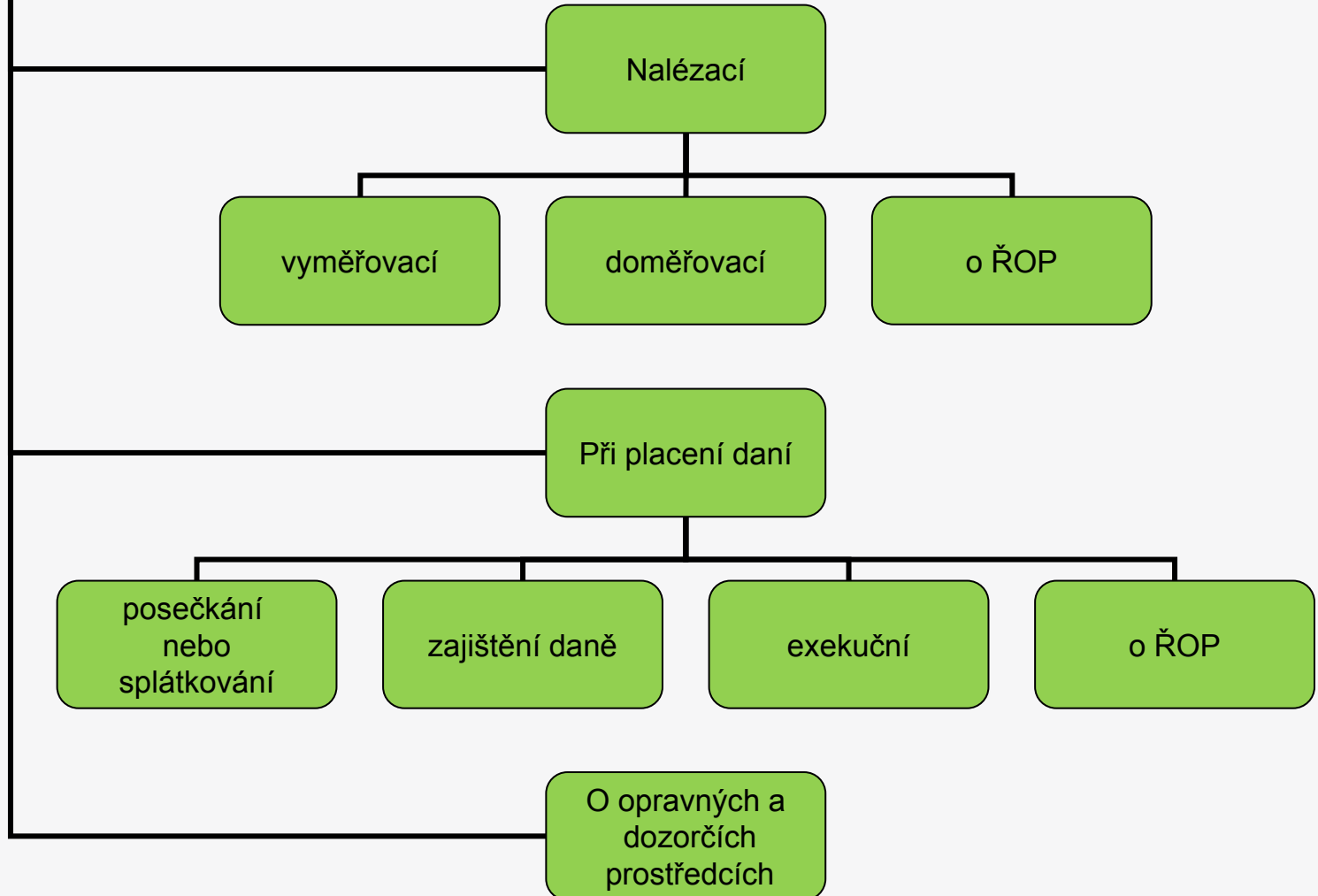

Daňové řízení podle DŘ

- Nově koncipován jako do jisté míry kontinuální proces
- Zahájen vznikem daňové povinnosti
- Skončení řízení: splnění nebo zánik daňové povinnosti
- (úhrada, uplynutí lhůty pro stanovení daně)

- Účel: správné zjištění a stanovení daně a zabezpečení její úhrady
- Posouzení daně: k zdaňovacímu období, k jednotlivým skutečnostem
- Dílčí daňová řízení →

Dílčí daňová řízení

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Konstrukce Daňového řádu

Zápatí prezentace

Konstrukce DŘ

- 266 paragrafů (38 861 slov)
- šest částí
 1. ÚVODNÍ USTANOVENÍ §§ 1-9
 2. OBECNÁ ČÁST O SPRÁVĚ DANÍ §§ 10-124
 3. ZVLÁŠTNÍ ČÁST O SPRÁVĚ DANÍ §§ 125-245
 4. NÁSLEDKY PORUŠENÍ POVINNOSTÍ PŘI SPRÁVĚ DANÍ §§ 246-254
 5. USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, ZMOCŇOVACÍ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ §§ 255-265
 6. ÚČINNOST § 266
- Obsahuje jak procesní normy, tak i normy hmotněprávní

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Předmět správy daní

Zápatí prezentace

Předmět správy daní - §2 DŘ

■ „Daň“

- - příjem veřejného rozpočtu
- - snížení příjmu veřejného rozpočtu, *vrátka*

■ ***Daň je peněžité plnění:***

a) *Daň, clo, poplatek*

b) *Použití DŘ (pokud zákon stanoví, že se při jeho správě postupuje podle DŘ)*

c) *V rámci dělené správy*

d) *Daňový odpočet, daňová ztráta, příslušenství daně*

Příslušenstvím daně se rozumějí úroky, penále, pokuty a náklady řízení. První tři vyjmenované sledují osud daně.

Daň

- **Sensu stricto**
- **Sensu largo** - Ve smyslu zkratky daň dle DŘ (brněnská škola - berně)
- **Daň superlargo** - soc. pojištění, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, zdravotní pojištění?? - OECD (Složená daňová kvóta)

Doktrinální definice - *daň jako povinnou, zákonem předem stanovenou částku, kterou se více méně pravidelně odčerpává na nenávratném principu část nominálního důchodu ekonomického subjektu ve prospěch veřejného peněžního fondu.*

- NULLUM TRIBUTUM SINE LEGE
- Čl. 11 odst. 5 Listiny,

Veřejný rozpočet

- Státní rozpočet, státní finanční aktiva nebo rezervní fond organizační složky státu
- Rozpočet ÚSC
- Rozpočet SF nebo NF
- Rozpočet Evropské unie
- Rozpočet, o kterém to stanoví zákon

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Základní zásady správy daní

Zápatí prezentace

Vybrané Základní zásady správy daní

Zásada spolupráce (§6/2)

Osoby zúčastněné na správě daní a správce daně vzájemně spolupracují

Zásada poučení (§6/3)

Správce daně v souvislosti se svým úkonem poskytne osobám zúčastněným na správě daní přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech

Zásada neveřejnosti (§9/1)

Správa daní je neveřejná

Zásada mlčenlivosti (§9/1)

Osoby zúčastněné na správě daní a úřední osoby jsou povinny zachovávat mlčenlivost za podmínek stanovených zákonem o tom, co se v souvislosti se správou daně dozvěděly

Zásada inkviziční (§9/2)

Správce daně soustavně zjišťuje předpoklady pro vznik nebo trvání povinností osob zúčastněných na správě daní a činí nezbytné úkony, aby tyto povinnosti byly splněny

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Subjekty správy daní

Zápatí prezentace

Subjekty správy daní (1)

- Správce daně - orgán veřejné moci, kterému byla svěřena působnost ve správě daní
- Správcem daně může být:
 - Ministerstvo financí ČR
 - Orgány finanční správy ČR
 - Orgány celní správy ČR (SD, EKOD, DPH při dovozu a vývozu) viz. www.celnisprava.cz
 - Jiné správní úřady
 - Obce a obecní úřady
 - Soudy

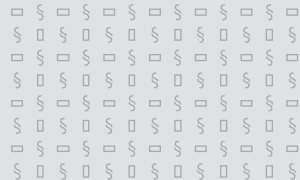
Subjekty správy daní (2)

- Úřední osoba - vykonavatel působnosti správce daně (zaměstnanec, osoba oprávněná k výkonu SD na základě zákona)
- Správce daně vykonává svou pravomoc prostřednictvím úředních osob
- ÚO se prokazuje služebním průkazem

Osoby zúčastněné na správě daní (1)

- Daňový subjekt:
 - Poplatník
 - Plátce
 - Osoba ustanovená (suplující daňový subjekt)
 - Správce dědictví
 - Insolvenční správce
 - Má stejná práva a povinnosti jako daňový subjekt
- Plátcova pokladna
 - Organizační jednotka plátce
 - Místní příslušnost podle sídla pokladny
 - Vykonává práva a povinnosti plátce

Osoby zúčastněné na správě daní (2)

- Třetí osoby
 - osoba jiná než daňový subjekt s právy a povinnostmi ve správě daní; dotčená osoba
- Zástupce osoby zúčastněné
 - Zákonný zástupce
 - Ustanovený zástupce
 - Zmocněnec
 - Společný zmocněnec
 - Společný zástupce

Osoby zúčastněné na správě daní (3)

- Ustanovený zástupce
 - Ustanoven správcem daně FO, která nemá plnou procesní způsobilost, PO, která nemá osobu způsobilou jednat jejím jménem
- Zmocněnec
 - Zvolen osobou zúčastněnou na správě daní na základě plné moci
- Odborný konzultant
 - Může si ho přizvat daňový subjekt nebo jeho zástupce

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Správce daně - pravomoc a příslušnost

Zápatí prezentace

Správce daně (1)

■ Pravomoc (§11)

- Vede daňová řízení a jiná řízení podle daňového zákona
 - Provádí vyhledávací činnost (registrace na žádost nebo z úřední moci)
 - Kontroluje plnění povinností osob zúčastněných na správě daní
 - Vyzývá ke splnění povinností
 - Zabezpečuje placení daní
- *Pro tyto účely zřizuje a vede registry a evidenci daňových subjektů a jejich daňových povinností*

Správce daně (2)

- **Věcná příslušnost**
 - **Nám stanoví, který konkrétní druh správce daně je oprávněn vykonávat správu daní ve věci konkrétní daně**
 - Správcem daně je ten orgán veřejné moci, který je za správce konkrétní daně určen
 - FS ČR - většina daní
 - Orgány celní správy ČR - DHP, spotřební daně, energetické daně
 - Soudy - soudní poplatky
 - Správní poplatky - orgány státní správy
 - Místní poplatky - obce

Správce daně (3)

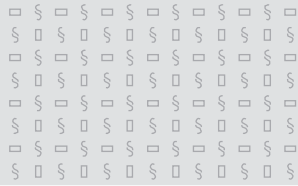
■ Místní příslušnost (§13)

- Určuje, který věcně příslušný správce daně bude vykonávat správu konkrétní daně u konkrétního subjektu
- Obecně upravena v DŘ, zvláštní úprava v daňových zákonech
- U PO podle sídla (zapsané v rejstříku nebo skutečné sídlo, pokud se do rejstříku nezapisuje)
- u FO podle místa pobytu (trvalý pobyt, převážně zdržuje)
- Nemovitost - správce daně, v jehož obvodu územní působnosti se nemovitost nachází

Místní příslušnost

- Aktivní kolize (§14)
- Exteritorialita (§15)
- Dožádání (§17)
- Delegace (§18)
- Atrakce (§19) - (*Ochrana před nečinností*)

Změna místní příslušnosti

- Nutno bezodkladně postoupit daňový spis a výpis z osobního daňového účtu
- Změna místní příslušnosti nenastane do doby, než bude postoupen nově příslušnému správci daně spis

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Čas při správě daní

Zápatí prezentace

Lhůty k provedení úkonů

- Lhůty ex lege
- Lhůty ex offio - určené správcem
- Obecná lhůta - 8 dnů (kratší jen výjimečně, kratší než jeden den - jen se souhlasem osoby zúčastněné na správě daní
- Pokud uložena povinnost správcem daně - nutno připojit poučení o důsledcích nedodržení lhůty

Počítání času - běh lhůty

- Lhůta podle týdnů, měsíců let - počátek den, který následuje po dni, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek běhu lhůty a končí dnem, který se shoduje svým pojmenováním nebo označením se dnem, kdy započal běh.
- Lhůta podle dní - počíná běžet dnem, který následuje po dni, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek běhu lhůty.
- Lhůta kratší než den - běží od okamžiku, kdy došlo k rozhodné skutečnosti
- Konec na SO, NE, SVÁTEK - následující prac. den (neplatí u lhůty kratší než jeden den)

Zachování lhůty

- Úkon učiněn u věcně a místně příslušného správce daně
- Zásilka podána u provozovatele poštovních služeb věcně a místně příslušnému SD
- Podána datová zpráva - email s el. podpisem věcně a místně příslušnému SD
- Podána datová zpráva do datové schránky V. a M. přísl. SD
- Je také zachována, pokud úkon učiněn u nadřízeného SD nebo jiného věcně příslušného

Prodloužení lhůty - prolongace

- Povoluje SD ze závažného důvodu
- Na žádost osoby zúčastněné na SD
- Primárně pouze lhůty stanovené správcem
- Pokud tak dovoluje zákon i zákonné
- Žádost musí být podána ještě před uplynutím lhůty
- Zásadně SD vyhoví první žádosti o prodl., pokud jde o lhůtu správcovskou, a prodlouží alespoň o dobu, která zbývá ještě ze lhůty v den, kdy byla žádost podána
- **Presumpce** - nevydá-li do doby, o níž má být lhůta prodloužena nebo do 30 dnů ode dne, kdy žádost obdržel - platí, že žádosti bylo vyhověno

Navrácení lhůty v předešlý stav

- Žádost osoby zúčastněné na SD
- Závažný důvod
- Lhůty zákonné i správcovské
- Před podáním žádosti lhůta již uplynula
- Žádost podat do 15 dnů od doby, kdy pominul důvod pro zmeškání lhůty
- Nelze povolit, pokud od posledního dne zmeškané lhůty uplynul více než 1 rok a pokud jde o lhůtu pro stanovení daně, placení daně, podání řádného daňového tvrzení nebo dodatečného daňového tvrzení

Ochrana před nečinností

- Osoba zúčastněna na správě daní - podnik nadřízenému SD, když
 - A) marně uplynula lhůta stanovena zákonem, kdy měl SD provést úkon
 - B) neprovedl úkon ve lhůtě, která byla obvyklá
 - C) nevydal rozhodnutí bezodkladně poté, co došlo k nashromáždění podkladů potřebných k vydání rozhodnutí

- Nebo nečinnost delší než 3 měsíce

Ochrana před nečinností

- Nadřízený SD podnět prověří
- Prikáže do 30ti dnů po jeho obdržení, aby byla zjednána náprava
- Pokud není zjednána do 30ti dnů - zjedná sám
- Pokud podnět nedůvodný - odloží a osobu vyrozumí

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

Doručování

Zásadní změna v českém právu týkající se doručování

- Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů
- (zákon č. 301/2008 Sb., kterým se mění některé zákony w souvislosti se zavedením zákona o elektronických úkonech
- Účinnost - 1. červenec 2009 (spuštění datových schránek odsunuto na 1. listopad 2009)

Přizpůsobení Daňového řádu novému způsobu doručování

- Část druhá DŘ - obecná část o správě daní, Hlava III - Doručování
- § 39/1 DŘ - Způsoby doručování
- *A), „Správce daně doručuje písemnost při ústním jednání nebo při jiném úkonu, nebo*
- *B) elektronicky.” (el.podp., dat.)*
- *Teprve v případě pokud není možné - objektivní důvody, se bude doručovat na základě odst. 2 - provozovatel poštovních služeb, úřední osoba pověřená doručováním, jiný orgán o němž to stanoví zákon*

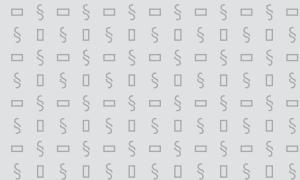

Zvláštní ustanovení upravující elektronické doručování

- § 42 - Osobě, která má zpřístupněnou datovou schránku, se doručuje elektronicky podle jiného právního předpisu

Ve srovnání se ZSDP došlo v DŘ - zohlednění zásady hospodárnosti a procesní ekonomie - zrychlení a zefektivnění práce správce daně, omezení možnosti vyhýbání se doručení

Zvláštní způsoby doručení

- Doručování veřejnou vyhláškou
- Doručování hromadného předpisného seznamu

Další ustanovení o doručování

- Doručování prostřednictvím zásilky - FO, PO
- Uložení písemností
- Účinky doručené
- Neúčinnost doručení

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Dokumentace

Zápatí prezentace

Protokol

- O ústních podáních a jednáních
- Může také obrazový a zvukový záznam - příloha
- Veřejná listina - důkazní moc
- Součástí protokolu jsou rozhodnutí vyhlášená při jednání
- Doručuje se předáním stejnopisu
- Obsah protokolu
- Pokud není diktován - nutno hlasitě přečíst
- Po vyznačení návrhů, výhrad... opět přečíst, podepsat
- Odepření podpisu a důvody - zaznamenat, nemá vliv na použitelnost protokolu jako důkazního prostředku

Úřední záznam

- O důležitých úkonech, které nejsou součástí protokolu
- Zachycuje se skutečnosti, které mají vztah ke správě daní - vyjádření, událost (telefonát, že nepřijdou)

Spis

- Vede příslušný správce daně
- Obsahuje zejména
 - písemnosti obsahující podání
 - Písemní vyhotovení rozhodnutí
 - Protokoly
 - Úřední záznamy
 - Písemnost = listina i datová zpráva
 - Součást spisu - obrazové a zvukové záznamy
 - Členění -
 - části podle jednotlivých daňových řízení
 - Části týkající se vymáhání
 - Části týkající se dalších povinností při správě daní
 - Část vyhledávací - neveřejná
 - Část týkající se řízení o pořádkových pokutách
 - **MUSÍ OBSAHOVAT SOUPIS PÍSEMNOSTÍ**

Nahlížení do spisu

- Právo nahlédnout u SD do spisu, do části které se týkají jeho práv a povinností,
- Ne do vyhledávací
- Právo nahlédnout do osobních daňových účtů
- Právo nahlédnout do soupisu písemností
- Úřední hodiny pro veřejnost, lze dohodnout i mimo
- O nahlížení - protokol nebo úřední záznam
- Na žádost - opisy, kopie, výpisy, potvrzení

- **Daňová informační schránka**

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

Řízení a postupy

- Obecná ustanovení o řízeních a dalších postupech

Podání

- § 70 DŘ
- Úkon osoby zúčastněné na správě daní (§20 a násl.) vůči správci daně
- Priorita obsahu, bez ohledu na označení
- Náležitosti: kdo, k čemu, co
- Formy: písemně, ústně, datovou zprávou neautorizovaná - 5 dnů potvrdit !
- Podání písemná a ústní podepsány
- Formulářová podání

Podání

- U příslušného správce
- Na požádání potvrdí
- Pokud nepříslušný - § 75, postoupí, uvědomí podatele - i neformálně, hlavně rychle, aby byl splněn účel
- VADY - pro které není podání způsobilé k projednání - vyzve k odstranění, dle pokynů, určí lhůtu,
- Výzva - poučení o následcích spojených s neodstraněním označených vad
- Jsou-li odstraněny ve lhůtě - jako by podání učiněno řádně a včas

Jednací jazyk

- Při správě daní - jednání a písemnosti pouze v českém jazyce - Rozdíl oproti ZSDP !
- Písemnosti jiném jazyce - předložit originál plus překlad (nebo nevyžaduje nebo ověřený)
- Kdo neovládá jazyk - tlumočnick na své náklady
- Národností menšiny - možnost činit podání a jednat v jazyce národnostní menšiny, případně si správce na vlastní náklady obstará tlumočnicka ze seznamu tlumočnicků
- Osoby neslyšící, hluchoslepé - prostředník na náklady správce

Vyloučení úřední osoby

- Vyloučení z řízení nebo jiného postupu pro podjatost pokud:
 - - předmětem řízení nebo postupu je právo nebo povinnost její nebo osoby blízké
 - V téže věci na řízení nebo na jiném postupu podílela na jiném stupni
 - Její poměr k osobě zúčastněné na správě daní nebo k předmětu daně vzbuzuje pochybnosti o nepodjatosti

- Oprávnění osoby zúčastněné na správě daní namítat podjatost úřední osoby, jakmile se to dozví
- Úřední osoba smí činit pouze neodkladné úkony
- O vyloučení rozhoduje úřední osoba stojící v čele správce daně
- Rozhodnutí o vyloučení se doručuje úřední osobě a daňovému subjektu

Postupy

- „Pátračka“ - vyhledávací činnost (vyhledává důkazní prostředky, daňové subjekty a kontroluje je, i bez součinnosti s daňovým subjektem)
- Správa registrace
- Vysvětlení (v rámci vyhl. činn., každý, nelze jako důkazní prostředek použít)
- Místní šetření (zejména u DS)
- Zajištění věcí
- Daňová kontrola
- Postup k odstranění pochybnosti (vytýkací řízení)

Daňová kontrola

- § 85 a násl. DŘ
- Jeden ze zásadních postupů správce daně v daňovém řízení
- Svou úlohu bude plnit zejména v řízení doměřovacím (součást řízení nalézacího)
- Nelze vyloučit ani úlohu v řízení vyměřovacím (např. pokud daňový subjekt nepodá daňové tvrzení, ačkoli měl povinnost nebo byl správcem vyzván)
- Předmětem kontroly jsou daňové povinnosti a tvrzení daňového subjektu nebo jiné okolnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně vztahující se k jednomu daňovému řízení

- Daňová kontrola je možnost správce daně nejpodrobněji prověřit předmět daňové kontroly
- Provádí se u daňového subjektu nebo na místě, které je k tomu účelu nejvhodnější
- Prověřuje ve vymezeném rozsahu

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

Průběh řízení

Průběh řízení

Zahájení řízení

Dokazování

Rozhodnutí/zastavení řízení

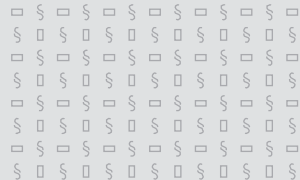
Opravné a dozorčí prostředky

Výkon

Nástroje k zajištění řízení

- Doručování
- Uložení záznamní povinnosti
- Pomůcky a sjednání daně
- Předběžná otázka
- Předvolání
- Předvedení

Zahájení řízení

- Dnem kdy příslušnému správci daně došlo první podání ve věci
- Kdy je osobě zúčastněné na správě daní dojde o zahájení řízení

Dokazování

- Provádí příslušný správce daně
- Aby skutečnosti byly zjištěny co nejúplněji, není vázán návrhy daňových subjektů
- Daňový subjekt prokazuje všechny skutečnosti, které je povinen uvádět v řádném daňovém tvrzení, dodatečném daňovém tvrzení a dalších podáních
- Správce daně prokazuje:
 - - oznámení vlastních písemností
 - - Skutečnosti rozhodné pro užití právní domněnky nebo fikce
 - - skutečnosti vyvracející věrohodnost, průkaznost
 - ...

Rozhodnutí

- Zásady (§101)
- Náležitosti (§102)
- Účinnost-právní moc-vykonatelnost
- (doručení)
- Nicotnost

Rozhodnutí

Obecné náležitosti

označení správce daně

číslo jednací
číslo platebního výměru
datum vydání rozhodnutí

přesné označení příjemce
rozhodnutí

výrok

lhůta plnění

poučení o opravném
prostředku

podpis a razítko

Zvláštní náležitosti

např. odůvodnění

Formy

klasický individuální správní
akt

platební výměr

dodatečný platební výměr

hromadný předpisný
seznam

Zastavení řízení

- Správce řízení zastaví:
- - zpětvzetí podání
- - nepřípustné podání
- - ten, o kom se má rozhodovat, zanikl bez nástupce
- - podání ve věci, ve které již bylo pravomocně rozhodnuto
- - nelze v řízení pokračovat z důvodů, které stanoví zákon
- - podání bezpředmětné

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

OPRAVNÉ a DOZORČÍ PROSTŘEDKY

- Část druhá – Obecná část o správě daní
- Hlava VII

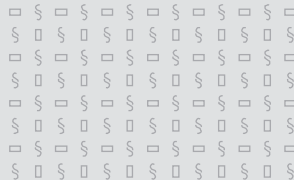
K čemu slouží ?

- Slouží k přezkoumávání rozhodnutí vydaných při správě daní

Jak je dělíme? (108 DŘ)

- **Řádné:**
 - Odvolání,
 - Rozklad
- **Mimořádné:**
 - Návrh na povolení obnovy řízení
- **Dozorčí:**
 - Nařízení obnovy řízení
 - Nařízení přezkoumání rozhodnutí

Rozdíly ...

Řádné OP - směřují proti nepravomocným rozhodnutím

Mimořádné OP - jsou takové, které umožňují na základě podání daňového subjektu dosáhnout změny již pravomocného rozhodnutí

Dozorčí OP - pouze z úřední moci

- umožňují správci daně dosáhnout změny již pravomocného rozhodnutí
- daňový subjekt může upozornit pouze formou podnětu (nejedná se o podání ve smyslu návrhu na zahájení)
- důsledek: není zde právní nárok na projednání věci (DS je „dodavatel“ materiálu

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

Odvolání (rozklad) - 109 a násl. DŘ

- možnost daňového subjektu formou podání (na návrh) dosáhnout změny vydaného rozhodnutí
- nepravomocné rozhodnutí

Odvolání X Rozklad

- Rozklad - proti rozhodnutí, které vydal ústřední správní orgán nebo osoba stojící v jeho čele
- O rozkladu rozhoduje úřední osoba stojící v čele USC na návrh jí ustanovené komise
- Použijí se obdobně ustanovení o odvolání

Kdo, do kdy, za jakých podmínek

- Příjemce rozhodnutí se může...
- Nepřípustnost - výzvám, odůvodnění
- Podává se u správce daně, jehož rozhodnutí je napadáno - ale postoupí
- Lhůta : 30 dnů (doručení)
- Obecně nemá odkladný účinek

Náležitosti odvolání

- Označení správce daně, který rozhodnutí vydal
- Označení odvolatele
- Číslo jednacích, příp. číslo platebního výměru nebo jiná identifikaci rozh. proti kterému odv. směřuje
- Důvody v čem spatřována nesprávnost nebo nezákonnost
- Označení důkazů k tvrzením
- Návrh na změnu nebo zrušení rozhodnutí (Petit)

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

REGISTRAČNÍ a VYHLEDÁVACÍ ŘÍZENÍ

- **část třetí** – Zvláštní část o správě daní
- **Hlava I** – Registrační řízení

Cíl registračního řízení

- Patří mezi specifická řízení, která se uplatňují při správě daní, ale nejsou součástí daňového řízení ve smyslu § 134 DŘ
- slouží k tomu, že dojde k přesnému vymezení daňových subjektů pro jednotlivé správce daně a tedy zjištění okruhu povinných subjektů
- SD zjišťuje údaje proto, aby mohl se subjektem dále pracovat

Subjekty

- Oprávněný - SD
- Povinný - daňový subjekt (plátce, poplatník)
- *Plátce - osoba, která pod vlastní majetkovou odpovědností odvádí správci daně daň vybranou od poplatníků nebo sraženou poplatníkům, daňový důsledek však nepochybně dopadá na poplatníka, nikoliv na plátce daně.*
- *Poplatník - osoba, jejíž příjmy, majetek nebo úkony jsou přímo podrobeny dani, tato osoba sama za sebe vstupuje do daňového řízení, jedná před správcem daně svým jménem a v případě neplnění daňových povinností ručí svým majetkem.*

Registrace daňových subjektů (vyhledávání)

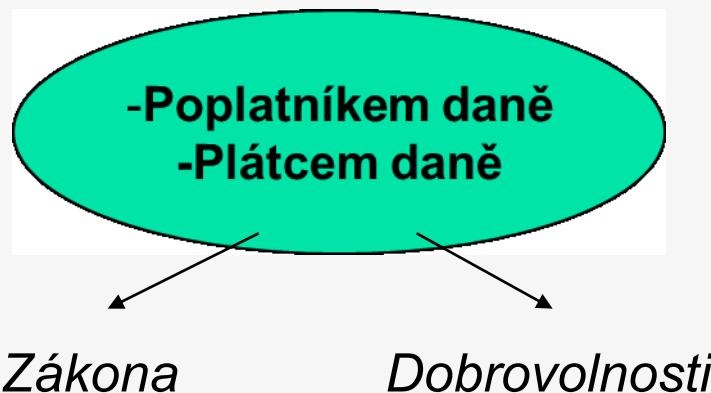
■ *Správce daně ex offo*

- na základě vyhledávací činnosti správce daně (§78)
- na základě součinnosti třetích osob-oznamovací povinnost
- na upozornění 3 os.

Registrace daňových subjektů

Daňovým subjektem

Registrační povinnost - vznik (§125)

- Když vznikne povinnost podat přihlášku k registraci k jednotlivé dani...

Náležitosti přihlášky

- Označení daňového subjektu
- Obecný identifikátor pro vytvoření daňového identifikačního čísla
- DIČ přidělený v zahraničí, pokud má
- Údaje o povolení nebo oprávnění k činnosti
- Čísla účtů na nichž jsou soustředěny peněžní prostředky z její podnikatelské činnosti.
- Daně, ke kterým se registruje
- Organizační jednotky

- U právnické osoby také toho, kdo je oprávněn jednat jejím jménem

- Lze podat také na tiskopise vydaným Ministerstvem průmyslu a obchodu - Živnostenské úřady, mají pak povinnost bezodkladně předat příslušnému správci daně (obecně §72 - jen na tiskopise MF)

Změny rozhodných skutečností

- Povinnost daňového subjektu oznámit správci změnu do 15 dnů ode dne kdy nastala
- Povinnost dokládat listiny prokazující zrušení, zánik povolení, prodej společnosti...

Rozhodnutí o registraci

- V případě pochybností vyzve a stanoví přiměřenou lhůtu
- Vyhoví-li, jako by bylo podáno bez vad v původním termínu
- Pokud po lhůtě, považuje se za podanou až tímto datem
- Nevyhoví-li a jeli to důvodné, zaregistruje ex offo
- Lhůta: 30 dnů od podání přihlášky
- Rozhodnutí není třeba odůvodnit, kromě toho, kterým se registrace zamítá
- Není-li splněna registrační povinnost - ex offo registrace, možnost odvolání, odkladný účinek

Rozhodnutí o registraci §130

- Zaregistrovanému daňovému subjektu přidělí správce daně daňové identifikační číslo.
- Daňové identifikační číslo obsahuje kód „CZ“ a kmenovou část, kterou tvoří obecný identifikátor, nebo vlastní identifikátor správce daně.

KONSTRUKCE DAŇOVÉHO IDENTIFIKAČNÍHO ČÍSLA V ČR

kód země	obecný identifikátor	
CZ	identifikační číslo	právnícké osoby
	rodné číslo	fyzické osoby
	identifikátor přidělený správcem daně osobám bez rodného čísla	

Registrace u nepřímých daní

- **DPH** - §94 ZDPH - osoba povinná k dani musí podat přihlášku k registraci do 15 dnů od skončení kalendářního měsíce, ve kterém překročila stanovený obrat (*pozor § 96 - povinný registrační údaj - číslo účtu pro ekonomickou činnost*)
- - NEBO dobrovolná registrace
- **SD** - § 4 odst. 2 ZOSD - nejpozději do dne vzniku první povinnosti daň přiznat a zaplatit, ke každé dani samostatně
- **EKO D** - § 3 ZOSVR - nejpozději do dne vzniku první povinnosti daň přiznat a zaplatit

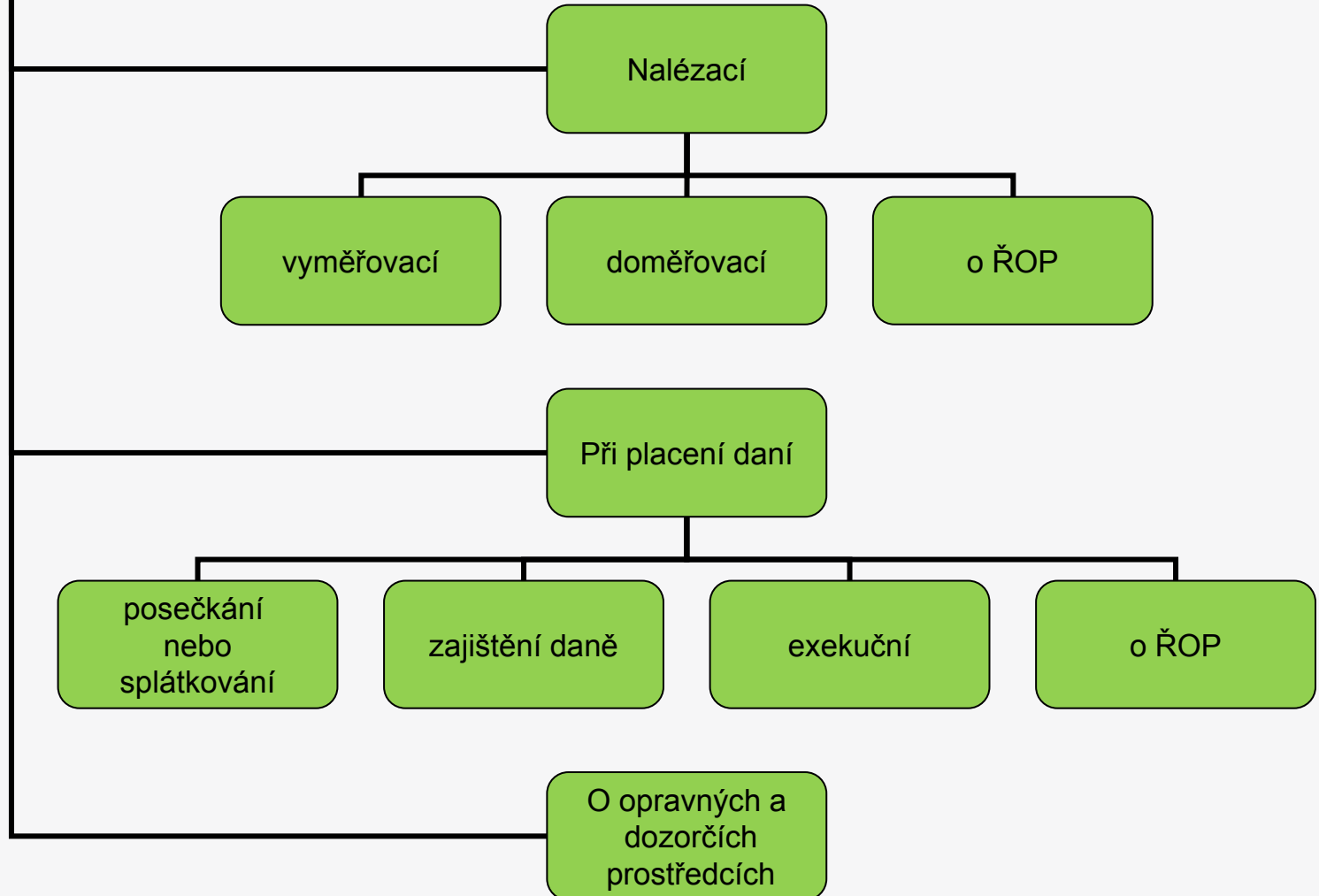

Daňové řízení podle DŘ

- Nově koncipován jako do jisté míry kontinuální proces
- Zahájen vznikem daňové povinnosti
- Skončení řízení: splnění nebo zánik daňové povinnosti
- (úhrada, uplynutí lhůty pro stanovení daně)

- Účel: správné zjištění a stanovení daně a zabezpečení její úhrady
- Posouzení daně: k zdaňovacímu období, k jednotlivým skutečnostem
- Dílčí daňová řízení →

Dílčí daňová řízení

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Nalézací správa

- vyměřovací správa

Zápatí prezentace

Nalézací proces a řízení

- **Nalézací proces** - realizace berního práva hmotného v etapě určení daňové povinnosti do vzniku daňového dluhu:
 1. autoaplikace
 2. analytické činnosti správce daně
 3. nalézací řízení
- **Nalézací řízení** : daňové řízení v nalézací správě
- dílčí daňové řízení:
 1. řízení vyměřovací
 2. řízení doměřovací
 3. řízení o opravném prostředku v nalézacím řízení

Daňové tvrzení

- termín z DŘ

(Daňové tvrzení):

- daňové přiznání a hlášení
- dodatečné daňové přiznání a hlášení
- opravné daňové přiznání a hlášení

■ Daňové tvrzení řádné:

- Daňové přiznání
- Sdělení o skutečnosti, že daňová povinnost nevznikla
- Hlášení

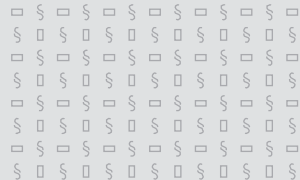
■ Daňové tvrzení opravné:

- Opravné daňové přiznání
- Opravné vyúčtování
- Dodatečné daňové přiznání
- Dodatečné vyúčtování
- Následné hlášení

Daňové tvrzení

- Výsledek procesu autoaplikace
- Formalizovaný finančněprávní akt
- Podnět k zahájení nalézacího (vyměřovacího nebo doměřovacího) řízení

Osoba povinná k daňovému přiznání (hlášení)

- osoba, která naplňuje podmínky stanovené daňovým zákonem
- osoba vyzvaná správcem

Forma

- tiskopis vydaný MF
- sestava zcela totožná s tiskopisem
- na technických nosičích - ve tvaru stanoveném MF

Lhůty pro podání

- **obecná** dle DŘ **do 3 měsíců** po uplynutí zdaňovacího období § 136 DŘ
- **speciální** - viz **daňové zákony** (viz dále)
- **speciální ze DŘ:**
 - Např. **do 6 měsíců**
 - účetní jednotka s obligatorním auditem
 - daňový subjekt s poradcem
 - jiné - viz § 136 DŘ

DPH - DP

- § 21 zákona o DPH a násl., § 101 zákona o DPH, a 101a (Povinná elektronická forma):
- **ZA** zdaňovací období
- Povinnost podat daňové přiznání do 25. dnů po skončení zdaňovacího období, ve kterém povinnost přiznat daň vznikla..., a to i v případě, že mu nevznikla daňová povinnost. Vlastní daň je splatná ve lhůtě pro podání daňového přiznání, s výjimkou daně vyměřované v souvislosti s dovozem zboží podle § 20, u kterého je splatnost daně stanovena celními předpisy.
- *Co je to zdaňovací období? Viz § 99 z o DPH:*
 - *Zdaňovacím obdobím je kalendářní čtvrtletí, pokud obrat plátce za předcházející kalendářní rok nedosáhl 10 000 000 Kč.*
 - *Pokud obrat plátce za předcházející kalendářní rok dosáhl 10 000 000 Kč, je zdaňovacím obdobím kalendářní měsíc.*
 - *Plátce, jehož zdaňovacím obdobím je podle odstavce 1 kalendářní čtvrtletí a jehož obrat za předcházející kalendářní rok dosáhl částky alespoň 2 000 000 Kč, je oprávněn si zvolit za zdaňovací období kalendářní měsíc, pokud tuto změnu oznámí správci daně nejpozději do 31. ledna příslušného roku.*

Spotřební daně - DP

- § 9 a § 18 zákona o spotřebních daních
- ZA zdaňovací období
- Plátcí jsou povinni předložit daňové přiznání samostatně za každou daň celnímu úřadu, a to **do 25. dne po skončení zdaňovacího období, ve kterém tato povinnost vznikla**, pokud tento zákon nestanoví jinak; ve stejné lhůtě a stejným způsobem jsou plátcí oprávněni uplatnit nárok na vrácení daně, pokud tento zákon nestanoví jinak.
- *Zákon stanoví jinak nejen v § 18 v posledních odstavcích, ale specifika jsou i jinde (§ 13 odst. 24 a další). Svá výraznější specifika má ale daň z tabák. - viz § 116 zákona o spotřebních daních:*
 - **Objednávka tabákových nálepek plní funkci daňového přiznání s výjimkou tabákových výrobků, u kterých vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit podle § 9 odst. 3 písm. e), § 9 odst. 3 písm. f) nebo § 101a.**
 - **Daň je zaplácena použitím tabákové nálepky. Tabákové nálepky musí být použity v okamžiku, kdy vzniká povinnost daň přiznat a zaplatit.**
- *Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc (viz § 17 z. o spotřeb. d.)*

„Energetické“ & „ekologické“ d. - DP

- **Daň ze zemního plynu:**
 - § 26 části 45. zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů
 - Daňové přiznání **do dvacátého pátého dne po skončení zdaňovacího období**, ve kterém tato povinnost vznikla.
 - Dodatečné daňové přiznání na nižší daňovou povinnost může plátcе daně uplatnit nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy uplynula lhůta pro podání daňového přiznání za zdaňovací období, jehož se dodatečné daňové přiznání týká. Tuto lhůtu nelze prodloužit ani nelze povolit navrácení v předešlý stav.
 - *Zdaňovacím obdobím dle § 25 části 45. zákona je kalendářní měsíc.*
- **Daň z pevných paliv**
 - § 25 části 46. zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů
 - Daňové přiznání **do dvacátého pátého dne po skončení zdaňovacího období**, ve kterém tato povinnost vznikla.
 - *Zdaňovacím obdobím dle § 24 části 46. zákona je kalendářní měsíc.*
- **Daň z elektrické energie**
 - § 26 části 47. zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů
 - Daňové přiznání **do dvacátého pátého dne po skončení zdaňovacího období**, ve kterém tato povinnost vznikla.
 - *Zdaňovacím obdobím dle § 25 části 47. zákona je kalendářní měsíc.*

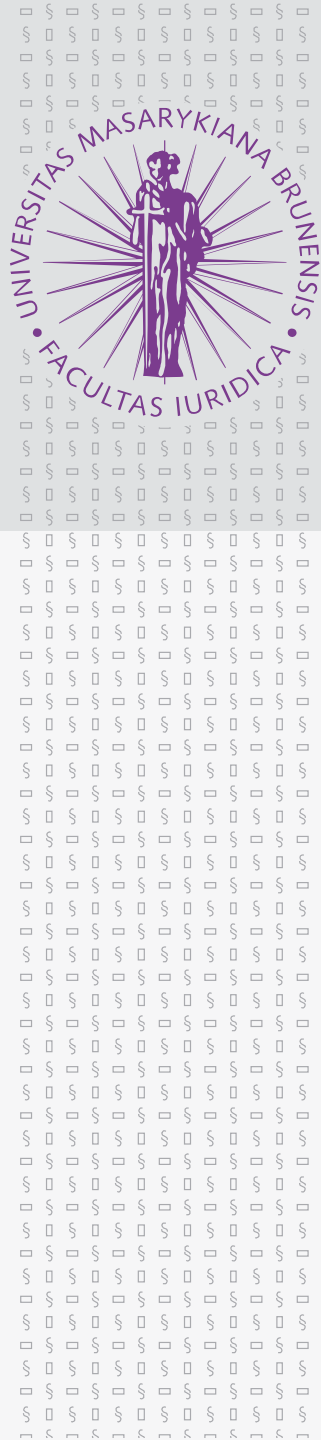
Stanovení daně při nečinnosti DS v nalézacím procesu

- Nepodá-li DS DP x hlášení ani po výzvě Sp. daně
 - = pomůcky
 - = má daň.pov. 0,-Kč
 - = dohoda DS se SP.D.
- insolvence

Lhůty pro vyměření (stanovení) daně

- **3 roky (maximálně 10)**
- Daň nelze stanovit po uplynutí lhůty pro stanovení daně, která činí 3 roky. Lhůta pro stanovení daně **počne běžet dnem, v němž uplynula lhůta pro podání řádného daňového tvrzení**, nebo v němž se stala daň splatnou, aniž by zde byla současně povinnost podat řádné daňové tvrzení.

MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF LAW

Placení daní

Zápatí prezentace

Evidence placení daní

- Osobní daňové účty
 - vede správce daně
 - vznik, stanovení, splnění, popřípadě jiný zánik daňových povinností
 - přeplatky, nedoplatky a případné převody
 - pro jednotlivé daňové subjekty odděleně za každý druh daně, event. i část daně
- Debetní a kreditní strana osobních daňových účtů
- Potvrzení o stavu osobního daňového účtu na žádost daňového subjektu

Lhůty pro placení daně

- Obecná lhůta pro podání DP
 - DPFP, DPPO - 3 M po skončení zdaňovacího období a jiné
 - DPH, Energ. daně - 25 D po skončení zdaňovacího období
 - SpotD - splatná do 40. dne po skončení zdaň obd. (lih - 55dne)
 - DPN - do konce 3. měsíce, v němž byl zapsán vklad do katastru
- Speciální lhůta
 - SiLD - 31.1. následujícího roku
 - DZN - 31.5. zdaňovacího období a jiné

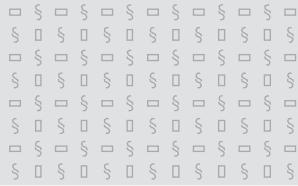
Vybírání daní - způsob placení daně

- a) bezhotovostním převodem z účtu vedeného u poskytovatele platebních služeb na příslušný účet správce daně,
- b) v hotovosti
 - 1. prostřednictvím poskytovatele platebních služeb nebo poštovním poukazem na příslušný účet správce daně,
 - 2. úřední osobě pověřené přijímat tyto platby, přičemž součet plateb na všechny druhy daně za jeden daňový subjekt nesmí v průběhu jednoho kalendářního dne u jednoho správce daně přesáhnout částku 500 000 Kč,
 - 3. šekem, jehož proplacení je zajištěno poskytovatelem platebních služeb,
 - 4. daňovému exekutorovi, jde-li o platbu při daňové exekuci, a
 - 5. oprávněné úřední osobě, jde-li o platbu pořádkové pokuty,
- c) kolkovými známkami, stanoví-li tak zákon,
- d) přeplatkem na jiné dani.

Měna

- v české měně
- je-li platba poukázána v cizí měně, zaeviduje ji správce daně na osobní daňový účet daňového subjektu ve výši, v jaké mu byla připsána na účet v české měně

Den platby

- Za den platby se považuje
 - a) u platby, která byla prováděna poskytovatelem platebních služeb nebo provozovatelem poštovních služeb, den, kdy byla připsána na účet správce daně, nebo
 - b) u platby prováděné v hotovosti u správce daně den, kdy úřední osoba platbu převzala.

Pořadí úhrady daně

- Úhrada daně se na osobním daňovém účtu použije na úhradu nedoplatků postupně podle těchto skupin:
 - a) nedoplatky na dani,
 - b) nedoplatky na příslušenství daně,
 - c) vymáhané nedoplatky na dani,
 - d) vymáhané nedoplatky na příslušenství daně.
- Nejdříve na nedoplatky s dřívějším datem splatnosti.

Nedoplatek

- Nedoplatek je částka daně, která není uhrazena, a uplynul již den splatnosti této daně; nedoplatek je rovněž neuhrazené příslušenství daně, u kterého již uplynul den splatnosti, popřípadě též neuhrazená částka zajištěné daně.
- Správce daně může daňový subjekt vhodným způsobem vyznat o výši jeho nedoplatků a upozornit jej na následky spojené s jejich neuhrazením.
- Po marném uplynutí lhůty pro placení daně nedoplatek zaniká.

Přeplatek

- Přeplatek je částka, o kterou úhrn plateb a vratek na kreditní straně osobního daňového účtu převyšuje úhrn předpisů a odpisů na debetní straně osobního daňového účtu.
- Správce daně převede přeplatek na úhradu případného nedoplatku téhož daňového subjektu na jiném osobním daňovém účtu, popřípadě na úhradu nedoplatku u jiného správce daně. Není-li takového nedoplatku, stává se přeplatek vratitelným přeplatkem a zůstává jako platba na dosud neuhrazenou daň na osobním daňovém účtu, na kterém je evidován.
- O převedení přeplatku nad 1 000 Kč se daňový subjekt vyzoomí.
- Za den úhrady nedoplatku převodem přeplatku se považuje den, který následuje po dni vzniku přeplatku, pokud tento nastal po dni vzniku nedoplatku; jinak den vzniku nedoplatku.

MASARYK UNIVERSITY FACULTY OF LAW

Děkuji za pozornost